

Uzasadnienie odrzućenia wniosku o przeprowadzenie referendum.

Pismem z 25 maja 2015 r. Pani Amelia Szołtun, pełnomocnik inicjatora referendum (grupy 30 obywateli – mieszkańców Powiatu Słubickiego), powiadomiła Starostę Słubickiego o zamiarze wystąpienia z inicjatywą przeprowadzenia referendum powiatowego, którego przedmiotem ma być sprzedaż lub dzierżawa majątku Szpitala Powiatowego w Słubicach i udziałów w spółce NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach sp. z o.o. prywatnemu przedsiębiorcy. Jednocześnie wystąpiła z wnioskiem o podanie liczby mieszkańców Powiatu Słubickiego stanowiącej 10% uprawnionych do głosowania, objętych rejestrem wyborców w gminie na koniec kwartału poprzedzającego złożenie wniosku.

Starosta Słubicki odpowiednio pismami z 29 maja i 8 czerwca 2015 r. potwierdził przyjęcie powiadomienia oraz poinformował pełnomocnika referendum o ww. liczbie mieszkańców.

24 lipca 2015 r. pełnomocnik inicjatora referendum przekazał Staroście Słubickiemu wniosek o przeprowadzenie referendum wraz z 467 kartami zawierającymi 4279 podpisów mieszkańców Powiatu popierających ww. inicjatywę. Wniosek zawierał informację, że podczas referendum mieszkańcom postawione zostanie następujące pytanie: „Czy jest Pan/Pani za sprzedażą, dzierżawą majątku Szpitala Powiatowego w Słubicach, a także udziałów w spółce NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach sp. z o.o. prywatnemu przedsiębiorcy?”.

Starosta Słubicki pismami z 27 lipca 2015 r. potwierdził przyjęcie wniosku oraz przekazał go Przewodniczącemu Rady Powiatu Słubickiego.

Na sesji w dniu 30 lipca 2015 r. uchwałą Nr XI/49/15 Rada Powiatu Słubickiego powołała ze swego składu czteroosobową doraźną komisję do sprawdzenia, czy wniosek o przeprowadzenie referendum odpowiada przepisom ustawy o referendum lokalnym.

Komisja na posiedzeniu 4 sierpnia 2015 r. po analizie dokumentów, zapoznaniu się z opiniami radców prawnych Starostwa, dokumentami przedłożonymi przez pełnomocnika inicjatora referendum i wysłuchaniu jego wyjaśnień, stwierdziła, że wniosek o przeprowadzenie referendum nie odpowiada przepisom ww. ustawy i zarekomendowała Radzie Powiatu odrzucenie wniosku.

Komisja wskazała w szczególności, że:

- 1) pytanie referendalne sformułowane jest wadliwie, w sposób uniemożliwiający wypowiedzenie się co do poszczególnych kwestii przedmiotu referendum i niepozwalający mieszkańcom na podjęcie racjonalnego rozstrzygnięcia,
- 2) sprawa będąca przedmiotem referendum nie mieści się w zakresie zadań i kompetencji organów powiatu, co jest sprzeczne z treścią art. 2 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy.

Opinia komisji stanowi załącznik do niniejszego uzasadnienia.

OPINIA
z dnia 4 sierpnia 2015 r.
w sprawie wniosku o przeprowadzenie referendum lokalnego
w przedmiocie sprzedaży lub dzierżawy
majątku Szpitala Powiatowego w Słubicach i udziałów w spółce NZOZ
„Szpital Powiatowy” w Słubicach sp. z o.o. prywatnemu przedsiębiorcy

Doraźna komisja Rady Powiatu Słubickiego do sprawdzenia wniosku o przeprowadzenie referendum, powołana uchwałą Nr XI/49/15 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 30 lipca 2015 r., na posiedzeniu 4 sierpnia 2015 r., w składzie:

- 1) radny Bogdan Hajkowicz - przewodniczący komisji,
- 2) radna Krystyna Skubisz - z-ca przewodniczącego komisji,
- 3) radna Danuta Sawicka - członek komisji,
- 4) radny Robert Tomczak - członek komisji,

po analizie dokumentów dot. wniosku grupy obywateli o przeprowadzenie referendum powiatowego, którego przedmiotem ma być sprzedaż lub dzierżawa majątku Szpitala Powiatowego i udziałów w spółce NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach sp. z o.o. prywatnemu przedsiębiorcy, a także po analizie opinii prawnych wydanych przez Biuro Prawne Starostwa oraz dokumentów przedłożonych przez pełnomocnika inicjatora referendum i wysłuchaniu jego wyjaśnień, **stwierdza, że wniosek o przeprowadzenie referendum nie odpowiada przepisom ustawy o referendum lokalnym, w związku z tym komisja rekomenduje Radzie Powiatu Słubickiego odrzucenie wniosku.**

W celu wydania opinii komisja dokonała weryfikacji w zakresie ustalenia:

1. czy z inicjatywą przeprowadzenia referendum wystąpił uprawniony podmiot określony w art. 11 ust. 1 ww. ustawy,
2. czy powiadomienie o zamiarze wystąpienia z inicjatywą przeprowadzenia referendum jest zgodne z art. 12 ww. ustawy i czy dane w powiadomieniu są tożsame z danymi we wniosku o przeprowadzenie referendum,
3. czy wniosek o przeprowadzenie referendum wpłynął w terminie określonym w art. 15 ust. 1 ww. ustawy,
4. czy wniosek zawiera pytanie referendalne bądź warianty pytań zaproponowane do wyboru,
5. czy do wniosku dołączono karty z podpisami mieszkańców popierających inicjatywę przeprowadzenia referendum i czy karty te spełniają wymogi określone w art. 14 ust. 2 i ust. 4 ww. ustawy,
6. czy inicjatywę przeprowadzenia referendum poparła wymagana liczba mieszkańców zgodnie z art. 4 pkt 1 ww. ustawy,
7. czy inicjator referendum spełnił obowiązek określony w art. 13 ust. 1 i 2 ww. ustawy w zakresie podania do wiadomości mieszkańców powiatu na swój koszt przedmiotu zamierzonego referendum,
8. czy sprawa będąca przedmiotem referendum mieści się w zakresie zadań i kompetencji organów powiatu zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy.

W wyniku przeprowadzonej analizy komisja ustaliła, co następuje:

Ad. 1

Art. 11 ust. 1 ww. ustawy określa podmioty, które mogą wystąpić z inicjatywą przeprowadzenia referendum na wniosek mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego. Wśród nich wymienia się grupę co najmniej 15 obywateli, którym przysługuje prawo wybierania do organu stanowiącego danej jednostki samorządu terytorialnego. Stwierdzono, że z inicjatywą przeprowadzenia referendum wystąpiła grupa 30 obywateli – mieszkańców powiatu słubickiego, którym przysługuje prawo

wybierania do Rady Powiatu Słubickiego, wobec tego stwierdzono, że z inicjatywą przeprowadzenia referendum wystąpił uprawniony podmiot.

Ad. 2

Stwierdzono, że:

- powiadomienie o zamiarze wystąpienia z inicjatywą przeprowadzenia referendum jest zgodne z art. 12 ww. ustawy, tj. zawiera nazwiska, imiona, adresy zamieszkania oraz numery ewidencyjne PESEL wszystkich członków grupy obywateli oraz wskazanie osoby będącej jej pełnomocnikiem, a także określenie sprawy, w której ma zostać przeprowadzone referendum,
- dane w powiadomieniu są tożsame z danymi we wniosku o przeprowadzenie referendum.

Ad. 3

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ww. ustawy inicjator referendum przekazuje wniosek o przeprowadzenie referendum przewodniczącemu zarządu jednostki samorządu terytorialnego w terminie 60 dni od dnia powiadomienia o zamiarze wystąpienia z inicjatywą przeprowadzenia referendum.

Stwierdzono, że przedmiotowe powiadomienie wpłynęło do Starostwa 25 maja br., a wniosek o przeprowadzenie referendum 24 czerwca br., w związku z tym termin został dotrzymany.

Ad. 4

Stwierdzono, że wniosek o przeprowadzenie referendum zawiera następujące pytanie referendalne: „Czy jest Pan/Pani za sprzedażą, dzierżawą majątku szpitala w Słubicach, a także udziałów w spółce NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach Sp. z o.o. prywatnemu przedsiębiorcy?”.

Komisja zwróciła jednak uwagę, że pytanie referendalne sformułowane jest wadliwie, ponieważ zawiera w rzeczywistości cztery odrębne pytania dotyczące czterech różnych kwestii (1. Sprzedaż majątku Szpitala Powiatowego w Słubicach 2. Dzierżawa majątku Szpitala Powiatowego w Słubicach 3. Sprzedaż udziałów w spółce NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach sp. z o.o. 4. Dzierżawa udziałów w spółce NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach sp. z o.o. - prywatnemu przedsiębiorcy). Taki sposób sformułowania pytania uniemożliwia wypowiedzenie się co do poszczególnych kwestii i w rezultacie podczas referendum swoją wolę będą mogły prawidłowo wyrazić tylko te osoby, które we wszystkich czterech kwestiach opowiedzą się kompleksowo „za” lub „przeciw”. Narusza to art. 54 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Orzecznictwo potwierdza, że pytania referendalne powinny być sformułowane w sposób pozwalający mieszkańcom na podjęcie racjonalnego rozstrzygnięcia (postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 marca 1997 r., II SA/Łd 429/97) oraz że pytanie, na jakie odpowiadają głosujący, musi zawierać pełne i rzetelne informacje w sprawie objętej referendum (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 stycznia 2014 r., II OSK 2988/13). Ponadto pytanie wprowadza w błąd poprzez użycie dwóch różnych nazw, tj. Szpital Powiatowy w Słubicach oraz NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach sp. z o.o., co może sugerować, że chodzi o dwa różne podmioty. W pytaniu użyte zostało również pojęcie „prywatnego przedsiębiorcy”, które nie zostało nigdzie zdefiniowane w przepisach prawnych i nie występuje w obrocie prawnym.

Jednocześnie komisja zwróciła uwagę, że tak sformułowane pytanie referendalne w przypadku, gdy większość głosujących opowie się „za” (sprzedażą, dzierżawą ...), uniemożliwi podjęcie skutecznych czynności w celu realizacji sprawy poddanej pod referendum - zgodnie z art. 65 ww. ustawy.

Wadliwość pytania referendalnego potwierdza także opinia radcy prawnego Starostwa z dnia 3 sierpnia 2015 r.

Ad. 5

Stwierdzono, że do wniosku o przeprowadzenie referendum dołączono 467 kart zawierających ogółem 4279 pozycji z danymi i podpisami osób popierających inicjatywę przeprowadzenia referendum. Stwierdzono, że karty te spełniają wymogi określone w art. 14 ust. 2 ww. ustawy, tj. każda karta zawiera informację o przedmiocie zamierzonego referendum oraz o tym, że poparcia nie można wycofać, a także nazwiska i imiona członków grupy obywateli (inicjatora referendum) oraz imię, nazwisko i miejsce zamieszkania pełnomocnika inicjatora referendum. Do weryfikacji kart w zakresie zgodności z art. 14 ust. 4 ww. ustawy komisja przyjęła następujące zasady:

- za prawidłowy podpis poparcia zostanie uznany podpis, któremu towarzyszą wszystkie wymagane dane, tj. nazwisko, imię, adres zamieszkania (nazwa miejscowości, nazwa ulicy, numer domu, numer mieszkania), numer ewidencyjny PESEL,
- poprawki/skreślenia danych dopuszczalne są jedynie wtedy, gdy są autoryzowane, tzn. gdy poprawka/skreślenie umożliwi odczytanie poprzedniej treści (danych) oraz gdy została parafowana przez osobę udzielającą poparcia, w przeciwnym wypadku podpis zostanie uznany za nieprawidłowy,
- w przypadku danych nieczytelnych podpis zostanie uznany za nieprawidłowy.

Stwierdzono, że 251 podpisów nie spełnia wymogów.

Ad. 6

Stwierdzono, że zgodnie z informacją p.o. Komisarza Wyborczego w Gorzowie Wlkp., przekazaną pismem z 1 czerwca br. znak: DGW-422-1/15, liczba mieszkańców uprawnionych do głosowania, którym przysługuje prawo do głosowania do Rady Powiatu Słubickiego, objętych rejestrem wyborców w gminie na koniec kwartału poprzedzającego złożenie wniosku, tj. na dzień 31 marca br., wynosi 37132 wyborców.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ww. ustawy referendum przeprowadza się na wniosek co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców powiatu, w tym przypadku liczba ta wynosi 3714 wyborców. Na kartach znajdują się dane i podpisy 4279 osób, w tym 251 nieprawidłowych (patrz Ad. 5) i 4028 prawidłowych, w związku z tym uznano, że powyższy wymóg został spełniony.

Ad. 7

Stwierdzono, że inicjator referendum spełnił obowiązek określony w art. 13 ust. 1 i 2 ww. ustawy w zakresie podania do wiadomości mieszkańców powiatu na swój koszt przedmiotu zamierzonego referendum. Na dowód powyższego inicjator referendum przedłożył wydruk strony nr 6 z „Gazety Lubuskiej” (wydanie z 27 maja 2015 r.) z opublikowanym ogłoszeniem o zamierzonym referendum oraz fakturę VAT 71/15 z dnia 15 maja 2015 r. na kwotę 319,80 zł, wystawioną na nazwisko p. Amelii Szofun przez Agencję Promocji i Reklamy „KONTAKT” Biuro Ogłoszeń Aneta Kozimala z siedzibą: 69-100 Słubice, ul. T. Kościuszki 6/1. Zgodnie z opisem na fakturze ww. należność opłacono gotówką.

Ad. 8

Po zapoznaniu się z opinią radcy prawnego Starostwa z 29 lipca 2015 r. stwierdzono, że sprawa będąca przedmiotem referendum nie mieści się w zakresie zadań i kompetencji organów powiatu, co jest sprzeczne z treścią art. 2 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, który stanowi, że w referendum lokalnym mieszkańcy jednostki samorządu terytorialnego jako członkowie wspólnoty samorządowej wyrażają w drodze głosowania swoją wolę co do sposobu rozstrzygnięcia sprawy dotyczącej tej wspólnoty, mieszczącej się w zakresie zadań i kompetencji organów danej jednostki.

Wg opinii prawnej w zakresie zagadnień stanowiących przedmiot referendum jedyną kwestią mieszczącą się w kompetencjach rady powiatu jest określanie zasad zbywania należących do powiatu udziałów w spółkach kapitałowych, co wynika z treści art. 12 pkt 8g ustawy o samorządzie powiatowym. Natomiast czynności prawne, których przedmiotem jest sprzedaż lub dzierżawa majątku spółki, nie należą do kompetencji organów powiatu, lecz do organów NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach sp. z o.o., który jest odrębną od powiatu osobą prawną i nie byłby związany wynikami ewentualnego referendum. Zdaniem radcy prawnego pytania zawarte we wniosku o przeprowadzenie referendum mogą prowadzić do rozstrzygnięć sprzecznych z prawem.

Ponadto komisja, na podstawie informacji przedłożonych przez Skarbnika Powiatu, dot. kosztów poniesionych na wybory Prezydenta RP w 2015 r. i wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw 2014 r., wskazała na wysokie przewidywane koszty przeprowadzenia referendum, które zgodnie z art. 40 ww. ustawy finansowane są z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

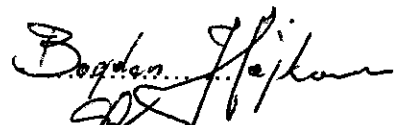
Komisja uchwaliła niniejszą opinię w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów - 3 głosami „za” przy 1 głosie „przeciwym”.

Załączniki:

1. Opinia adwokata M. Wanago
2. Opinia radcy prawnego A. Karpińskiej - Rapcewicz

Podpisy komisji:

1) Bogdan Hajkowicz

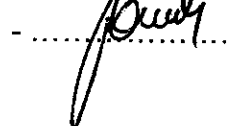
2) Krystyna Skubisz

3) Danuta Sawicka

4) Robert Tomczak

**Kancelaria Adwokacka
adwokat Maksymilian Wanago**

69-100 Słubice, ul. Krótka 8, el. 665 056 235, e-mail: maksymilian.wanago@gmail.com

Słubice 2015-07-29

**Opinia prawna w przedmiocie wniosku z dnia 24.07.2015 r. w sprawie
przeprowadzenia referendum lokalnego**

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 15.09.2000 r. o referendum lokalnym (D.U. z 2013 poz. 706) w referendum lokalnym mieszkańcy jednostki samorządu terytorialnego jako członkowie wspólnoty samorządowej wyrażają w drodze głosowania swoją wolę:

- 1) w sprawie odwołania organu stanowiącego tej jednostki;
- 2) co do sposobu rozstrzygnięcia sprawy dotyczącej tej wspólnoty, mieszczącej się w zakresie zadań i kompetencji organów danej jednostki.

Pytanie referendalne dotyczy:

- sprzedaży majątku Szpitala Powiatowego w Słubicach,
- dzierżawy majątku Szpitala Powiatowego w Słubicach,
- sprzedaży albo dzierżawy udziałów w spółce z o.o. NZOZ "Szpital Powiatowy" w Słubicach.

Istotnym jest zatem, z punktu widzenia art. 2 ust.1 pkt 2 ustawy o referendum lokalnym, czy wszystkie z osobna wymienione wyżej zagadnienia należą do kompetencji organów powiatu.

Organami powiatu, zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym są rada powiatu (w tym komisje stałe i doraźne) oraz zarząd powiatu.

Analiza kompetencji i uprawnień organów powiatu wskazuje, że jedyną kwestią z wyżej wskazanych, która należy do kompetencji organów Powiatu Słubickiego, a konkretnie rady powiatu, jest określanie zasad zbywania należących do powiatu udziałów w spółkach kapitałowych. Wynika to z treści art. 12 pkt 8 lit. g ustawy z dnia 15.06.1998 r. o samorządzie powiatowym (D.U. z 2013 r. poz. 595).

Natomiast czynności prawne, których przedmiotem jest sprzedaż lub dzierżawa majątku spółki nie należy do kompetencji organów Powiatu Słubickiego lecz do organów NZOZ "Szpital Powiatowy" sp. z o.o. w Słubicach, która to spółka jest odrębną od powiatu osobą prawną.

Zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie powiatowym powiat jest w stosunkach cywilnoprawnych podmiotem praw i obowiązków, które dotyczą mienia powiatu nienależącego do innych powiatowych osób prawnych. Zatem, a contrario spółka jest podmiotem własnych praw i obowiązków, jest kierowana i nadzorowana przez własne organy (zarząd, zgromadzenie wspólników i radę nadzorczą), które nie podlegają hierarchicznemu podporządkowaniu organom powiatu i nie są obowiązane do wykonywania ich poleceń.

Organizację i funkcjonowanie NZOZ "Szpital Powiatowy" sp. z o.o. w Słubicach reguluje ustawa z dnia 15.09.2000 r. - Kodeks Spółek Handlowych (D.U. z 2013 r. poz. 1030)

Art. 28 Kodeksu spółek handlowych stanowi, że majątek spółki stanowi wszelkie mienie wniesione jako wkład lub nabyte przez spółkę w czasie jej istnienia. Mieniem, zgodnie z art. 44 Kodeksu cywilnego, jest własność i inne prawa majątkowe. Czynności prawne dotyczące majątku spółki zawsze podejmuje zarząd spółki, zgodnie z art. 201 § 1 Kodeksu spółek handlowych. W zależności od tego czy przedmiotem ewentualnej czynności prawnej miałyby być zbycie bądź wydzierżawienie całości przedsiębiorstwa (w myśl definicji przedsiębiorstwa, określonej w art. 55¹ Kodeksu cywilnego), jego zorganizowanej części czy też niektórych tylko jego składników, decyzję co do złożenia odpowiedniego oświadczenia woli podejmuje zawsze zarząd spółki bądź samodzielnie bądź po uzyskaniu zgody zgromadzenia wspólników (art. 228 pkt 3 i 4 Kodeksu spółek handlowych).

W każdym jednak przypadku czynności wyżej opisane nie należą do kompetencji organów powiatu, a do zarządu spółki NZOZ "Szpital Powiatowy" w Słubicach, który nie jest organem powiatu i nie byłby związany wynikami ewentualnego referendum.

Należy również podkreślić, że pytanie referendum nie może być sprzeczne z prawem zarządu spółki do bieżącego nią kierowania oraz do podejmowania czynności, do których zarząd jest ustawowo umocowany. Na podstawie art. 230 Kodeksu spółek handlowych rozporządzenie prawem lub zaciągnięcie zobowiązania do świadczenia o wartości dwukrotnie przewyższającej wysokość kapitału zakładowego wymaga uchwały wspólników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. Umowa spółki żadnych ograniczeń w tym zakresie nie zawiera, a zatem zarząd może - zgodnie z prawem - zaciągać zobowiązania i rozporządzać prawem do kwoty 5.000.000,- zł. Uprawnienia tego wynik referendum nie może ograniczać a już tym bardziej wyłączać, ponieważ byłoby to sprzeczne z ustawą.

Zgodnie z art. 17 ust. 1. ustawy o referendum lokalnym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podejmuje uchwałę w sprawie przeprowadzenia referendum, jeżeli wniosek mieszkańców spełnia wymogi ustawy **oraz nie prowadzi do rozstrzygnięć sprzecznych z prawem**; organ stanowiący jest związany treścią wniosku.

W ocenie opiniującego pytania zawarte we wniosku o przeprowadzenie referendum, a dotyczące sprzedaży lub dzierżawy majątku spółki mogą prowadzić do rozstrzygnięć sprzecznych z prawem i wobec tego wniosek ten powinien zostać odrzucony.

Prezentowane wyżej stanowisko znajduje potwierdzenie w wyrokach sądów administracyjnych, np. w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 2007-03-07, III SA/Po 94/07, gdzie zostało stwierdzone, że rozstrzygnięcia podejmowane w trybie referendum gminnego nie mogą prowadzić do skutków sprzecznych z prawem i **wkraczać w kompetencje przypisane innemu podmiotowi - Związkowi Gmin czy też w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 6 grudnia 2011 r., II SA/Sz 1290/1, gdzie kazu dotyczył zamierzenia mieszkańców gminy nadania tejże gminie statusu miasta, chociaż kompetencja w tym zakresie nie należała do organów stanowiących gminy lecz do Rady Ministrów.**

Maksymilian Wnago
advokat

Opinia prawna w sprawie pytania zamierzonego referendum lokalnego

I. Stan faktyczny.

Niniejsza opinia ma na celu odpowiedź na wątpliwość Przewodniczącego Rady Powiatu w Słubicach, czy pytanie zadane we wniosku o przeprowadzenie referendum nie narusza porządku prawnego?

We wniosku o referendum lokalne, jego inicjator zawarł następujące pytanie :
„Czy jest Pan/Pani za sprzedażą, dzierżawą majątku szpitala w Słubicach, a także udziałów w spółce NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach Sp. z o.o. prywatnemu przedsiębiorcy?”.

II. Stan prawny.

Niniejszy stan faktyczny regulują przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym (tekst jednolity – Dz. U. z 2013r., poz. 706 z późn. zm.), a w szczególności przepisy art. 17 ust. 1 przedmiotowej ustawy oraz art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 roku – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)

III. Analiza i wnioski.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o referendum lokalnym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podejmuje uchwałę w sprawie przeprowadzenia referendum, jeżeli wniosek mieszkańców spełnia wymogi ustawy oraz nie prowadzi do rozstrzygnięć sprzecznych z prawem; organ stanowiący jest związany treścią wniosku. Oznacza to, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego jest zobowiązany podjąć uchwałę w sprawie przeprowadzenia referendum, chyba, że po zbadaniu wniosku o referendum okaże się, iż nie spełnia on wymogów ustawy o referendum lokalnym, albo prowadzi do rozstrzygnięć sprzecznych z prawem.

Należy podkreślić fakt, że aby referendum doprowadziło do rozstrzygnięcia, pytania referendalne muszą być zgodne z ustawą o samorządzie powiatowym i ustawą o referendum gminnym oraz ze stanem faktycznym sprawy poddanej pod głosowanie. Zawarte we wniosku o przeprowadzenie referendum brzmi następująco :

„Czy jest Pan/Pani za sprzedażą, dzierżawą majątku szpitala w Słubicach, a także

udziałów w spółce NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach Sp. z o.o. prywatnemu przedsiębiorcy?”

Powyższe pytanie zostało sformułowane wadliwie, nie dając podstaw do racjonalnej odpowiedzi.

Po pierwsze, w pytaniu referendalnym posłużono się niesprecyzowanym pojęciem „prywatny przedsiębiorca”. Takie sformułowanie wprowadza mieszkańców w błąd i sugeruje negatywną odpowiedź na pytanie referendalne. W przypadku pozytywnej odpowiedzi mieszkańców na to pytanie, powstanie problem, który przedsiębiorca należy do kręgu przedsiębiorców prywatnych, a który do kręgu „przedsiębiorców nieprywatnych”, któremu z nich należy sprzedać, wydzierżawić majątek szpitala, a także sprzedać, wydzierżawić udziały w spółce NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach sp. z o.o.?

Po drugie, zadane pytanie zawiera w sobie cztery następujące pytania :

- 1) Czy jest Pan/Pani za sprzedażą majątku szpitala w Słubicach prywatnemu przedsiębiorcy?,
- 2) Czy jest Pan/Pani za dzierżawą majątku szpitala w Słubicach prywatnemu przedsiębiorcy?,
- 3) Czy jest Pan/Pani za sprzedażą udziałów w spółce NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach Sp. z o.o. prywatnemu przedsiębiorcy?,
- 4) Czy jest Pan/Pani za dzierżawą udziałów w spółce NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach Sp. z o.o. prywatnemu przedsiębiorcy?.

W przypadku, gdy ktoś jest za dzierżawą majątku szpitala, a przeciwko jego sprzedaży, nie ma możliwości wyrażenia swojego poglądu w sprawie, co prowadzi do naruszenia art. 54 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z tym przepisem, każdemu zapewnia się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji. Oznacza to, że każdy ma prawo do wyrażania swoich poglądów za pomocą wszelkich dostępnych środków ich uzewnętrzniania. Do takich środków należy również zaliczyć możliwość wyrażania swoich poglądów w drodze referendum. Tymczasem sformułowanie pytania referendum w sposób, który uniemożliwia swobodną wypowiedź w istotnej sprawie dla powiatu, uniemożliwia wybranie jednego z kilku, różniących się między sobą, wariantów rozporządzania majątkiem szpitala, narusza konstytucyjne prawo do wolności wyrażania swoich poglądów.

KATEDRA PRAWNY

Anna Karbińska-Rapcewicz